

d. 4. september 2013

Til regionsrådet
Ved regionsrådsformand Bent Hansen
Regionshuset Viborg
Skottenborg 26
8800 Viborg

Supplerende budgetudtalelse fra medarbejderne i RMU til budget 2014

Medarbejdersiden i RMU ønsker med denne udtalelse at supplere de tidligere fremsendte kommentarer (af den 11. juli 2013).

Vi lægger os i denne udtalelse op ad høringssvarene fra de lokale Hoved MED-udvalg, som i høj grad synliggør de muligheder og udfordringer, som budgetforslaget for 2014 giver på de enkelte enheder.

Som følge af den generelle økonomiske situation, økonomiaftalen mellem Danske Regioner og regeringen og budgetloven er det tydeligt, at regionen har et ganske smalt økonomisk råderum i disse år,

Dette har imidlertid ikke afholdt regionsrådet fra at fremsætte ganske ambitiøse visioner og planer for fremtidens midtjyske sundhedsvæsen, så som det foreliggende udkast til sundhedsplan, investeringsplanen og udkast til social strategi for det specialiserede socialområde.

Som medarbejdere frygter vi, at regionsrådet til tider "vil for meget med for lidt" – en handling, der ofte kommer til at gå ud over serviceniveauet og leveringen af kerneydelserne – eksempelvis når vi nu endnu en gang kan konstatere, at regionens ambitioner ift. anlægsprojekter skal finansieres af driftsmidler.

Lad der ikke herske tvivl om, at vi som medarbejdere og fagpersoner også vil rigtig meget. Vi ønsker udviklende, dynamiske og effektive arbejdspladser, til fordel for de borgere, der kommer i kontakt med det regionale sundhedsvæsen.

Derfor anerkender vi også, at omstillinger og forandringer er et vilkår, for at fremtidens midtjyske sundhedsvæsen kan udvikles.

Vi vil imidlertid opfordre til, at der i forbindelse med omstillingerne i højere grad tages hensyn til medarbejderne. Det gælder ift. at inddrage medarbejderne og deres faglighed i omstillingsprocesserne, og sikre at omstillinger og forandringer er meningsfulde for medarbejdere. Det gælder også ift. at sikre, at omstillingerne sker under ordentlige vilkår, som ikke belaster medarbejdernes arbejdsmiljø og muligheder for at løse hverdagens opgaver fagligt forsvarligt.

Derfor kan det til tider være nødvendigt, at forandringshastigheden nedsættes en smule, men det vil uden tvivl på lang sigt sikre bedre og mere meningsfulde forandringer, som medarbejderen kan støtte op om og se sig selv ind i.

I denne proces er det afgørende, at medarbejderne oplever at have en stærk og kompetent ledelse, der kan tage styre sit personale sikkert igennem omstillingerne, uden at hverken trivslen eller fagligheden kastes over borde.

Fortsatte krav om aktivitets- og produktivitetstigninger

Ved gennemlæsning af budgetforslaget fremgår det, at der i 2014 forventes en aktivitetsstigning på 2,4 %, bestående af krav om produktivitetstigninger på 2 % og en realvækst på 0,4 %.

Derudover skal hospitalerne bidrage med yderligere 0,5 % årligt i produktivitetstigninger (2014-2019) og 0,25 % årligt i besparelser (2014-2016) til investeringsplanen.

Der er altså i 2014 tale om en ekstraordinær høj aktivitetsstigning på 2,75 % i produktivitetstigninger og besparelser, samt 0,4 % i realvækst.

Vi kan ønske os, at regionsrådet tager et vigtigt skridt i opgøret med aktivitetsstyringen og flytter fokus væk fra produktivitetstigninger og i stedet prioriterer mulighederne for at forbedre effektiviteten på sundhedsområdet.

Hvor *produktivitet* udelukkende fokuserer på aktivitet og kvantitet, fokuserer *effektivitet* på kvaliteten af det samlede patientforløb og det samlede sundhedsvæsen.

Effektivitetstigninger vil øge produktiviteten, men vil sikre, at det gøres på en bæredygtig måde, hvor der tages de rette hensyn til patienternes ønsker, arbejdsmiljøet og fagligheden.

Et skridt i den rigtige retning kan være, at produktiviteten vurderes ud fra udviklingen på det samlede sundhedsområde – ikke ud fra de enkelte afdelingers aktivitet og produktivitet. Det kan bidrage til at sikre sammenhængende patientforløb, og undgå fragmentering af det regionale sundhedsvæsen.

Når det fremgår af budgetforslaget, at der skal ske besparelser på 4,5 % for det sociale område i 2014, synes der at være en uoverensstemmelse mellem de ambitioner og visioner, der fremgår af udkastet til social strategi og de faktiske rammer, det specialiserede socialområde har.

I tråd med høringssvaret fra HMU i Psykiatri og Social, er vi også bekymrede for, hvilken betydning, det kan få for kvaliteten i opgaveløsningen, helhedsorienteringen og borgere og medarbejders sikkerhed.

Af budgetforslaget fremgår desuden, at der regnes med effektiviseringsgevinster på 6-8 % fra ibrugtagelsen af de nye hospitalsbyggerier. Vi stiller os tvivlende over for, om disse forventninger vil kunne imødekommes både på kort og lang sigt – og vi stiller os spørgende over for, hvilke konsekvenser det vil få, hvis ikke effektiviseringsgevinsterne indfries.

Ligesom det fremgår af høringssvarene fra HMU'erne, er vi bekymrede for, hvordan de konstante og store krav til stigninger i aktivitet og produktivitet påvirker hverdagen på arbejdspladserne, herunder både ift. det fysiske og psykiske arbejdsmiljø.

Her tænkes ikke kun på de ordinært ansatte, men i høj grad også på elevernes og de studerendes arbejdsmiljø og uddannelsesvilkår. Vi stiller os derfor undrende over for, om der med konstante krav om aktivitets- og produktivetsstigninger kan skabes rum og rammer for ordentlige uddannelsesforløb. Fra undersøgelser ved vi, at velfungerende klinisk undervisning er af stor betydning for fastholdelsen af elever og studerende i deres uddannelse.

Hvis medarbejderne skal kunne imødekomme de store krav, der stilles til dem – både ift. øget aktivitet og produktivitet, men også ift. det nye værdisæt som udkastet til sundhedsplanen definerer – er det på alle niveauer nødvendigt med målrettet opkvalificering og kompetenceudvikling. Vi opfordrer til, at kompetenceudvikling i langt højere grad indtænkes i budgettet og investeringsplanen, som en investering, der kan bidrage til at fremtidens målsætninger nås – både de økonomiske og de sundhedsfaglige.

Medarbejderne i RMU understøtter i høj grad regionens planer om, at afprøve nye styringsmodeller, hvor styringsmål, der eksempelvis afspejler borgernes sundhedstilstand og patienternes tilfredshed søges sat i stedet for aktivitetsstyringen.

I processen med at udvælge og implementere nye styringsmål er det særdeles vigtigt, at både patienter og medarbejdere inddrages mhp. at udpege mål, der er både relevante, ambitiøse og realistiske.

Priorité at overbelægningsproblemerne løses

I budgettet er der afsat 30 mio. kr. til politisk prioritering. Ved førstebehandlingen af budgettet i regionsrådet den 21. august 2013, stod det klart, at flere af de politiske partier er villige til at prioritere midler til, at overbelægningsproblemerne på de medicinske sengeafdelinger løses.

Vi støtter op om, regionsrådets vilje til at prioritere det medicinske område og løse de problemer, som har været til stede i igennem alt for lang tid, og vi vil anbefale, at der afsættes midler til at understøtte implementeringen af de anbefalinger, dialogforum har udarbejdet.

Med den økonomiske ramme der er afsat til politisk prioritering i budgetforslaget, vil der være midler til at tage de indledende skridt i at afhjælpe overbelægningsproblemerne.

Vi forventer, at regionsrådet fremadrettet vil holde skarpt øje med overbelægninger – både på de nuværende matrikler og ifm. udflytningen til de nye sygehuse, hvor der er planlagt store reduktioner i sengekapaciteten.

Regionsrådet bør løbende vurdere, om der er behov for at afsætte yderligere midler til håndtering af overbelægninger.

Vi vil her opfordre til, at problemerne med overbelægninger følges tæt af det nedsatte dialogforum i de kommende år.

Samtidig skal der gøres opmærksom på, at overbelægninger ikke kun forekommer på de medicinske sengeafdelinger i Vestjylland. I hele regionen og på mange forskellige afdelinger – såvel somatiske som psykiatriske – er der overbelægningsproblemer, der skal løses.

Gode patientforløb er andet og mere end behandling

Igennem de seneste år har det været en tendens, at der i styringen af sundhedsvæsenet fokuseres mere og mere ensidigt på "behandling" af patienterne. Det gør sig også gældende i budgetforslaget. Som medarbejdere ved vi, at det langt fra kun er *behandlingen* af patienterne, der sikrer det gode, velfungerende og effektive patientforløb.

Diagnosticering, pleje, omsorg, rehabilitering, kost, service, etc. er ligeledes kerneydelser, der er en forudsætning for forløb af høj kvalitet, hvor patienten sættes i centrum. Netop plejen, omsorgen og rehabiliteringen er helt afgørende for, at patienten genvinder sin sundhed – og dermed undgår at skulle gennemgå genindlæggelser og ny behandling.

Ved for ensidigt at sætte fokus på "behandling", frygter vi, at der i budgetterne skæres mere og mere i alle de øvrige ydelser og opgaver, som er af stor betydning for patienterne. Vi foreslår derfor, at budgettet eksplicit inddrager og indtænker *alle* de aspekter, "det gode patientforløb" udgøres af.

Med venlig hilsen

Else Kayser
Næstformand i RMU